

Essee „Tulevikuraha“

Tänapäeva maailmas tundub raha sellise tavalise, banaalse, triviaalse asjana, mida kasutatakse iga päev. Meil on mõnikord raske ette kujutada, kuidas inimesed varem ilma nendeta hakkama said, sest tundub, et kõik meie igapäevaelu aspektid on kuidagi rahaga seotud.

Rahaajalugu teame kooli ajaloo ja ühiskonnaõpetuse tundidest, kui algul vahetati kaup teise kauba vastu ja hiljem hakati väärismetallidest münte vermima ning veelgi hiljem hakati trükkima pangatähti. Me mõistame raha tänapäeva maailmas kergesti. Nüüd kasutame ka münte ja pangatähti, kuid paljud inimesed hoiavad juba oma säästud pangas elektroonilisel kontol ja kasutavad pangakaarte. Alles hiljuti lõpetasime kaardiga maksmisel PIN -koodi sisestamise, kuid hakkasime seda lihtsalt terminalile rakendama, kuid täna saame enamikul juhtudel maksta telefoni või nutikellaga. Samuti hakati laialdaselt kasutama vastastikuseid maksesüsteeme, kuulsaimad näiteks: bitcoin. Ja El Salvador on esimene riik maailmas, kes tunnustas bitcoini ametliku valuutana. Aga milline on raha tulevikus?

Ma arvan, et rahast ise kui asja kontseptsioonina, mille vahetamise kaudu saame seda, mida tahame, me ei loobu. Aga loomulikult loobume rahast, mida saame kätega katsuda, sest see on lihtsalt ruumi raiskamine ja on mittesteriilne, me ei tea, mis enne sellega juhtus, kui see meie juurde tuli. Kuid lõpetame kaartide kasutamise ära, kõik on telefonis, nii pank ise kui ka raha. Võib-olla keegi soovib ja paneb kiibi pangakaardilt endale ehteks, näiteks sõrmuse sisse. Samuti on võimalus, et keegi ei karda ja implanteerib selle kiibi oma naha alla ning siis peab ta maksmiseks vaid käe üle makseterminali liigutama, seda isegi puudutamata.

Võib-olla kunagi ei ole raha enam selles mõttes, nagu me sellest nüüd aru saame. Selle asemel jõustatakse kõikjal näiteks punktide süsteemi, mis on kõikides riikides ühesugune. Erinevaid valuutasid pole, nende kursside muutusi pole vaja jälgida. Tööle mineja saab teatud arvu punkte; aktiivse, kasuliku ja korrektse kodanike elu eest (näiteks kui te aitasite hätta sattunud inimest, osalesite aktiivselt pargi koristamises või pole kunagi seadust rikkunud) arvestatakse ka punkte, kuid kui te rikkusite seadust või teid tabati väärteo pärast, siis vastupidi, punkte võetakse ära. Kõige eest, mille eest rahaga maksime, maksaksime punktides. Meil ei peaks kaasas olema ühtegi kaarti ega telefoni, meie punktid seotakse kõigi meie muude andmetega ja saaksime ostu eest tasuda, vaadates spetsiaalsesse face-id-süsteemiga kaamerasse või pannes sõrme sõrmejäljelugejasse. See süsteem oleks pisut mugavam, kuna me ei peaks mõtlema sellele, millist valuutat selles riigis kasutatakse või kui palju see summa selles valuutas eurodes tähendab.

Või ehk hakkame aktiivselt arendama vastastikuseid maksesüsteeme, mida ei saa häkkida ega raha sisse võtta; samuti luuakse spetsiaalsed registrid, kus peetakse arvestust selle kohta, kes kuhu oma raha üle kannab. Siis ei teki rahapettusi, on võimatu lihtsalt raha kaotada või varastada. Ja kui te töötate, oma rahalisi vahendeid korralikult jaotate ja investeerite, siis on teid alati külluses ja keegi ei saa teiste raha iseseisvalt kasutada. Ka siis ei teki probleeme erinevate valuutade ja nende kurssidega.

Kokkuvõtteks tahan öelda, et ei saa tulevikku ette näha, kuid saame seda teha. Me ei saa öelda, milline on tuleviku raha, kuna see sõltub ainult meist: meie uutest avastustest ja leiutistest erinevates valdkondades, kuna raha on nendega erinevatel viisidel tihedalt seotud. Kõik sõltub meist endist: kui me tahame jätta raha selliseks, nagu see praegu on, siis see tähendab, et on ka tulevikus sama raha, kui me tahame välja mõelda uue raha asendaja, siis see tähendab, et kasutame tulevikus midagi muud. Meie tulevik ja meie tulevane elu on meie ise käes.

KATARIINA GUSSEVA

Narva Pähklimäe Gümnaasium, 11.A klass

juhendav õpetaja ees- ja perekonnanimi: Natalja Zahharova